

7.

POSELSTVÍ SVATÉHO OTCE FRANTIŠKA K 35. SVĚTOVÉMU DNI MLÁDEŽE

KVĚTNÁ NEDĚLE 5. DUBNA 2020

„Mládenče, pravím ti, vstaň!“ (srov. Lk 7,14)

Drazí mladí,

v říjnu 2018 církev zahájila biskupskou synodou na téma *Mladí, víra a rozlišování povolání* reflexi o vašich podmínkách v dnešním světě, o vašem hledání smyslu života a vašich životních plánech, o vašem vztahu k Bohu. V lednu 2019 jsem se setkal se statisíci vašich vrs-
tevníků z celého světa shromážděnými v Panamě na Světovém dni mládeže. Tyto události – synoda a SDM – vyjadřují základní rozměr církve *jít společně*.

Pokaždé když na této cestě dojdeme k důležitému milníku, jsme vyzváni Bohem a samotným životem, abychom začali znovu. Vy mladí jste v tom odborníci! Rádi cestujete, konfrontujete se s místy a tvářemi, které jste předtím nikdy neviděli, zažíváte nové zkušenosti. Proto jsem za cíl vaší příští mezinárodní pouti v roce 2022 vybral město Lisabon, hlavní město Portugalska. Odtud v 15. a 16. století odjížděli do neznámých zemí mnozí mladí lidé, mezi nimiž byli často misionáři, aby mimo jiné s ostatními lidmi a národy sdíleli svou zkušenost s Ježíšem. Tématem SDM v Lisabonu bude „Maria se vydala na cestu a spěchala“ (Lk 1,39). Ve dvou letech, která budou tomuto světovému setkání předcházet, jsem se s vámi chtěl zamýšlet nad jinými dvěma biblickými texty: „Mládenče, pravím ti, vstaň!“ (Lk 7,14) v roce 2020 a „Vstaň! Učiním tě svědkem toho, co jsi viděl“ (srov. Sk 26,16) v roce 2021.

Jak můžete vidět, všechna tři témata mají společné sloveso *vstát* (v prvním úryvku je v tomto významu použito sloveso *vydat se* – pozn.

překl.). Tento výraz v sobě nese také význam *znovu vyjít, probudit se k životu*. Je to sloveso, které se opakuje v exhortaci *Christus vivit* (Kristus žije), kterou jsem vám věnoval po synodě v roce 2018 a kterou vám církev spolu se *Závěrečným dokumentem synody o mládeži* nabízí jako maják k osvětlení vašich životních cest. Z celého srdce doufám, že cesta, která nás povede do Lisabonu, bude v celé církvi provázena velkým úsilím o uvedení těchto dvou dokumentů do praxe, a to v posláním animátorů mládeže.

Přejděme nyní k tématu tohoto roku *Mládenče, pravím ti, vstaň!* Tento verš z evangelia jsem citoval už v *Christus vivit*: „Jestliže jsi ztratil vnitřní sílu, nadšení, naději a velkorysost, přistupuje k tobě Ježíš, jako přistoupil k mrtvému synu jedné vdovy, a vši mocí svého vzkříšení tě vybízí: „Mládenče, pravím ti, vstaň!““ (č. 20).

Tento úryvek nám vypráví o tom, jak Ježíš přišel do městečka Naim v Galileji a potkal tam smuteční průvod, který doprovázel jednu vdovu, jež pohřbívala jediného syna. Ježíš zasažený trýznivou bolestí této ženy učinil zázrak a jejího syna vzkřísil. Ale zázrak se stal po řadě postojů a gest: „Když ji Pán uviděl, bylo mu jí líto a řekl jí: „Neplač!“ Přistoupil k márám a dotkl se jich. Ti, kdo je nesli, se zastavili“ (Lk 7,13–14). Zastavme se a uvažujme nad některými z těchto Pánových gest a slov.

Vidět bolest a smrt

Ježíš se upřeně a pozorně zahleděl na tento pohřební průvod. V zástupu spatřil tvář ženy v obrovském utrpení. Jeho pohled vyvolal setkání, pramen nového života. Není potřeba mnoha slov.

A můj pohled, jaký je? Dívám se očima pozornýma, nebo jako když rychle projíždím tisíce fotek ve svém mobilu nebo profily na sociálních sítích? Kolikrát se nám dnes stává, že jsme očitými svědky mnoha událostí, aniž bychom je ale skutečně prožili! Často je naše první reakce taková, že si situaci zachycujeme na mobilní telefon, ale zapomínáme se podívat do očí zúčastněných lidí.

Kolem nás, ale často také v nás samotných se setkáváme se smrtí – fyzickou, duchovní, citovou či sociální. Uvědomujeme si to, nebo pouze snášíme její následky? Můžeme udělat něco pro to, abychom se vrátili k životu?

Myslím na mnohé negativní situace, které prožívají vaši vrstevníci. Jsou mezi nimi například ti, kteří si dnes zahrávají se vším, a tak uvádějí svůj život krajními zážitky do nebezpečí. Jiní mladí jsou naproti tomu „mrtví“, protože ztratili naději. Slyšel jsem od jedné dívky: „Mezi svými přáteli vidím, že ztratili touhu se zapojit, odvahu vstát.“ Bohužel také mezi mladými se rozšiřuje deprese, která může v některých případech nést dokonce pokušení vzít si život. V kolika situacích vládne apatie, v níž se ztrácíme v propasti úzkosti a výčitek svědomí! Kolik mladých lidí pláče, aniž by někdo naslouchal volání jejich duše o pomoc! Kolem nich jsou často nezaujaté, lhostejné pohledy těch, kteří si možná užívají vlastní *happy hour* tím, že si drží odstup.

Mezi mladými jsou ti, kteří živoří v povrchnosti; myslí si, že žijí, ale uvnitř jsou mrtví (srov. Zj 3,1). Je možné, že ve dvaceti letech směřuje jejich život dolů, ne vzhůru k vlastní důstojnosti. Nechají život plynout mezi prsty a omezí se na vyhledání uspokojení: trochu zábavy, špetku pozornosti a náklonnosti druhých... Rozšířen je také digitální narcismus, který ovlivňuje jak mladé, tak dospělé. Takto žijí mnozí! Někteří z nich možná byli ovlivňováni materialismem lidí, kteří myslí pouze na vydělávání peněz a zajišťování sebe sama, jako by to byl jediný cíl života. Postupně se zcela nevyhnutelně objeví stále více skličující otupělost, apatie, znudění životem.

Negativní postoje mohou být vyvolány také osobními neúspěchy, když nám nejde to, na čem nám záleží a o co se snažíme, nebo když v tom nedosahujeme očekávaných výsledků. Může se to stát ve škole nebo ve sportu, umění... Konec „snu“ může zapříčinit, že se cítíme mrtví. Ale neúspěchy jsou součástí života každého člověka a někdy se mohou projevit jako milost! Často si o něčem myslíme, že nám přinese štěstí, ale ukáže se to jako iluze, idol. Idoly od nás vyžadují všechno, a tak z nás dělají otroky, ale nic nám za to nedávají. A nakonec se zhroutnou, zanechají pouze prach a kouř. Pokud tedy neúspěchy boří idoly, jsou dobré, i když nám dávají zakoušet utrpení.

Mohli bychom pokračovat dalšími stavy fyzické či morální smrti, v níž se může mladý člověk nacházet, jako jsou závislosti, zločiny, bída, těžká nemoc... Ale nechám na vás, abyste o tom sami přemýšleli a uvědomili si, co ve vás nebo v někom, kdo je vám blízký, způsobovalo nebo způsobuje „smrt“. Zároveň pamatujte na to, že onen mládenec z evangelia, který byl skutečně mrtvý, se vrátil do života

proto, že na něj pohlédl Někdo, kdo chtěl, aby žil. To se může stát i dnes a každý den.

Mít soucit

Písmo svaté hovoří často o člověku, který je bolestí druhého člověka zasažen „až do morku kostí“. Ježíš je dojat a zcela účasten toho, co prožívá druhý člověk. Bere na sebe těžkosti druhého člověka. Bolest té matky se stane jeho bolestí. Smrt toho syna se stane jeho smrtí.

Při mnoha příležitostech ukazujete vy mladí, že umíte *spolu-trpět*. Stačí vidět, kolik z vás se velkoryse daruje, když si to okolnosti žádají. Není katastrofa, zemětřesení či povodeň, kde by nebylo vidět řadu mladých dobrovolníků, kteří chtějí pomoci. Také velké nasazení mladých, kteří se snaží chránit stvoření, vydává svědectví o vaší schopnosti slyšet křik země.

Drazí mladí, nenechte si vzít tuto vnímavost! Ať stále slyšíte sténání těch, kdo trpí; nechte se dojmout těmi, kteří v dnešním světě pláčou a umírají. „Určité životní skutečnosti je možno vidět jen očima očištěnými slzami“ (*Christus vivit*, č. 76). Budete-li umět plakat s těmi, kteří pláčou, budete skutečně šťastní. Mnohým vašim vrstevníkům chybí příležitosti, trpí násilím a pronásledováním. Ať se jejich zranění stanou vašimi zraněními, a budete nositeli naděje v tomto světě. Budete moci říci bratru, sestře: „Vstaň, nejsi sám“ a dát jim zakusit, že Bůh Otec nás miluje a Ježíš je jeho nataženou rukou, aby nás znovu pozvedl.

Přistoupit a „dotknout se“

Ježíš zastavuje pohřební průvod. Přistupuje k lidem, stává se jejich bližním. Blízkost jde dál a stává se odvážným gestem, aby druhý žil. Prorockým gestem. Je to dotek Ježíše, Živého, který dává život. Dotek, který probouzí Ducha Svatého v mrtvém těle chlapce a znovu v něm zažehává život.

Tento dotek proniká do sklíčenosti a beznaděje. Je to dotek Boha, který prochází také opravdovou lidskou láskou a otevírá nepředstavitelný prostor svobody, důstojnosti, naděje, nového a plného života. Účinek tohoto Ježíšova gesta je nevyčísitelný. Připomíná nám, že

také jednoduché, ale konkrétní znamení blízkosti může vyvolat sílu vzkříšení.

Ano, i vy mladí se můžete přiblížit k bolesti a smrti, se kterými se setkáváte, můžete se jich dotknout a vyvolat život jako Ježíš. Je to možné skrze Ducha Svatého, jestliže jste nejprve vy zasažení jeho láskou, jestliže máte ve svém srdci zkušenost s jeho dobrotou k vám. Jestliže tedy v sobě cítíte neutuchající Boží něhu ke každému živému stvoření, zvláště k hladovému, žíznivému, nemocnému, nahému či vězněnému bratru, můžete přistoupit jako on, dotknout se jako on a předat jeho život svým přátelům, kteří jsou vnitřně mrtví, kteří trpí nebo ztratili víru a naději.

„Mládenče, pravím ti, vstaň!“

Evangelium nám neříká jméno chlapce, kterého Ježíš vzkřísil v Naimu. Je to pozvání pro čtenáře, aby se do něj vcítil. Ježíš mluví k tobě, ke mně, ke každému z nás a říká: „Vstaň!“ Víme dobře, že také my křesťané padáme a musíme stále znovu vstávat. Ten, kdo nejde po cestě vpřed, sice neupadne, avšak ani se nikam neposune. Proto je potřeba přijmout Kristův zásah a uvěřit v Boha. Prvním krokem je přijmout, že máme vstát. Nový život, který nám on dá, bude dobrý a hodný žití, protože bude podepřen tím, který nás doprovodí také v budoucnu, aniž by nás opustil, pomůže nám prožít tento náš život důstojným a plodným způsobem.

Je to skutečně nové stvoření, nové narození. Není to psychologický efekt. V těžkých chvílích pravděpodobně mnozí z vás uslyšíte opakovat „magická“ slova, která jsou dnes v módě a která by měla vše vyřešit: „Musíš věřit sám v sebe.“ „Musíš najít zdroj uvnitř sebe.“ „Musíš si uvědomit svoji pozitivní energii.“ ... Ale tohle všechno jsou pouhá slova a na toho, kdo je opravdu „vnitřně mrtvý“, nefungují. Slovo Kristovo má jinou váhu, je nekonečně větší. Je to slovo božské a stvořitelské, které samo může vrátit život tam, kde vyhasl.

Nový život „vzkříšených“

Mládenec, říká evangelium, „začal mluvit“ (Lk 7,15). První reakcí člověka, kterého se Kristus dotkl a kterého vrátil k životu, je vyjádřit se, dát beze strachu a bez komplexů najevo to, co má uvnitř, svoji

osobitost, svá přání, své potřeby, své sny. Možná to předtím nikdy neudělal, byl přesvědčen o tom, že ho nikdo nemůže pochopit!

Mluvit znamená také vstoupit do vztahu s ostatními. Když je člověk „mrtvý“, uzavře se do sebe, vztahy se přeruší nebo se stanou povrchními, falešnými, pokryteckými. Když nám Ježíš dá znovu život, „vrátí“ nás ostatním lidem (srov. v. 15).

Dnes jsme často „připojeni“, ale nekomunikujeme. Není-li užívání elektronických zařízení vyvážené, může způsobit to, že budeme stále přilepeni na obrazovku. Tímto poselstvím bych také s vámi mladými chtěl dosáhnout kulturního obratu, a to tímto Ježíšovým *Vstaň!*. Nechme v kultuře, která si žádá mladé lidi izolované a stažené do virtuálních světů, kolovat toto Ježíšovo slovo *Vstaň!* Je to pozvání k realitě, která jde za hranici virtuálního světa. To neznamená opovrhovat technologií, ale užívat ji jako prostředek, a ne jako cíl. *Vstaň* znamená také *sni, riskuj, usiluj o změnu světa*, znovu probud' svoje přání, pozoruj nebe, hvězdy, svět kolem sebe. *Vstaň a staň se tím, čím jsi!* Díky tomuto poselství mnoho vyhaslých tváří mladých lidí kolem nás ožije a stanou se krásnějšími než jakákoli virtuální realita.

Daruješ-li život, někdo ho přijme. Jedna mladá dívka řekla: „Když vidíš něco krásného, vstaneš z pohovky a rozhodneš se pro to i ty.“ To, co je krásné, vzbuzuje touhu. A jestliže se nějaký mladý člověk nadchne pro něco, nebo lépe pro Někoho, nakonec vstane a začne dělat velké věci; z mrtvého člověka, kterým byl, se může stát Kristův svědek a může pro něj darovat život.

Drazí mladí lidé, jaké jsou vaše touhy a vaše sny? Dejte jim vyjít najevo a skrze ně nabídněte světu, církvi a dalším mladým lidem něco krásného na poli duchovním, uměleckém a společenském. Opakují vám ve svém mateřském jazyce: *hagan lio!* Nechte se slyšet! Jednoho mladého člověka jsem slyšel říci: „Kdyby byl Ježíš tím, kdo si hledí jen svých věcí, syn té vdovy by nebyl vzkříšen.“

Vzkříšený chlapec byl vrácen své matce. V této matce můžeme vidět Marii, naši Matku, které svěřujeme všechny mladé světa. V ní můžeme vidět církev, která chce s něhou přijmout každého mladého člověka, nikoho nevyjímaje. Prosme tedy Marii za církev, aby byla stále matkou svých synů, kteří jsou ve smrti, plačme a snažně prosme za jejich znovuzrození. Pro každého svého syna, který zemře, zemře také církev, a pro každého syna, který znovu ožije, také církev ožívá.

Žehnám vaši cestě. A vy se prosím za mě nezapomeňte modlit.

Dáno v Římě u Sv. Jana v Lateránu dne 11. února 2020, v den památky
Panny Marie Lurdské

FRANTIŠEK